

Tisk a informace

Rozsudek ve spojených věcech C-191/14 a C-192/14 Borealis Polyolefine GmbH a OMV Refining & Marketing GmbH v. Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, C-295/14 DOW Benelux BV a další v. Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu a další, C-389/14, C-391/14, C-392/14 a C-393/14 Esso Italiana Srl a další, Api Raffineria di Ancona SpA, Lucchini in Amministrazione Straordinaria SpA a Dalmine SpA/Comitato nazionale per la gestione della direttiva 2003/87/CE e per il supporto nella gestione delle attività di progetto del protocollo di Kyoto a další

Soudní dvůr prohlásil maximální roční počet bezplatných povolenek na emise skleníkových plynů, který Komise stanovila pro období 2013-2020, za neplatný

Komise má 10 měsíců na to, aby stanovila nový počet; dříve přidělené povolenky přitom nelze zpochybnit

V rámci Kjótského protokolu plánuje unijní směrnice¹ ve větší míře snížit emise skleníkových plynů² za účelem ochrany životního prostředí. Podle této směrnice mohou členské státy přidělovat podnikům, které produkují skleníkové plyny, tzv. emisní povolenky³. Část povolenek⁴ je přidělována bezplatně. Pokud množství bezplatných povolenek přidělených předběžně členskými státy překračuje maximální počet bezplatných povolenek stanovený Komisí, použije se opravný koeficient jednotný pro všechna odvětví („opravný koeficient“), aby se tyto dvě hodnoty rovnaly a množství předběžně přidělených povolenek bylo sníženo⁵.

Několik podniků produkujících skleníkové plyny podalo k soudům v Itálii, Nizozemsku a Rakousku žaloby proti vnitrostátním orgánům příslušným k přidělování povolenek na emise skleníkových plynů. Napadly platnost vnitrostátních rozhodnutí, jimiž byly přiděleny povolenky na období 2013-2020, čímž nepřímo zpochybnilly maximální roční počet povolenek (a opravný koeficient) stanovený Komisí ve dvou rozhodnutích z roku 2011 a 2013⁶. Vnitrostátní soudy, k nimž byly žaloby podány, žádají Soudní dvůr, aby se vyslovil k platnosti rozhodnutí Komise.

V rozsudku z dnešního dne Soudní dvůr nejprve konstatoval, že rozhodnutí Komise z roku 2011, které nezohledňuje emise výrobců elektřiny při určování maximálního ročního počtu povolenek, je platné. Ze směrnice totiž vyplývá, že **na rozdíl od emisí vyprodukovaných průmyslovými zařízeními nejsou emise výrobců elektřiny nikdy zohledňovány** pro účely stanovení maximálního ročního počtu povolenek. **Komise v tomto ohledu nemá posuzovací pravomoc.**

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, s. 32; Zvl. vyd. 15/07, s. 631), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/29/ES ze dne 23. dubna 2009 (Úř. věst. L 140, s. 63).

² Hlavním plynem vyvolávajícím na Zemi za skleníkový efekt je oxid uhličitý (CO₂).

³ Povolenka vyjadřuje emisi jedné tuny ekvivalentu oxidu uhličitého do atmosféry.

⁴ Celkové množství povolenek se vypočítá na základě celkového množství emisí a je od roku 2010 **každoročně snižováno o 1,74 % („lineární koeficient“)**.

⁵ Požadovaný počet povolenek může být nižší než maximální počet. V tomto případě je rozdíl vydražen a opravný koeficient se nepoužije. Směrnice dále stanoví **postupné snižování počtu bezplatných povolenek**, tak aby **v roce 2027 nebyly přiděleny žádné bezplatné povolenky**. Od tohoto data tedy budou povolenky pouze draženy.

⁶ Rozhodnutí Komise 2011/278/EU ze dne 27. dubna 2011, kterým se stanoví přechodná pravidla harmonizovaného přidělování bezplatných povolenek na emise platná v celé Unii podle článku 10a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (Úř. věst. L 130, s. 1), a rozhodnutí Komise 2013/448/EU ze dne 5. září 2013 o vnitrostátních prováděcích opatřeních pro přechodné bezplatné přidělování povolenek na emise skleníkových plynů v souladu s čl. 11 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (Úř. věst. L 240, s. 27).

Takové asymetrické zacházení s povolenkami omezující počet dostupných povolenek je v souladu s cíli směrnice.

Pokud jde o rozhodnutí Komise z roku 2013, které stanoví opravný koeficient, Soudní dvůr zaprvé uvedl, že působnost směrnice byla k 1. lednu 2013 rozšířena tak, aby zahrnovala i emise z výroby hliníku a určitých odvětví chemického průmyslu. Soudní dvůr dále zdůraznil, že podle směrnice – a to bez ohledu na rozdíly mezi jednotlivými jazykovými zněními, které měly vliv na jednotnost jejího výkladu a aplikace v jednotlivých členských státech – **musí Komise při určování maximálního ročního počtu povolenek započítat pouze emise ze zařízení zařazených do systému Společenství od roku 2013**, a nikoli všechny emise zařazené od tohoto data. Komise tak měla dohlédnout na to, aby jí členské státy předaly relevantní údaje. Pokud jí tyto údaje neumožňovaly určit maximální roční počet povolenek a potažmo opravný koeficient, měla minimálně požádat členské státy, aby provedly nezbytné opravy. Komise však zohlednila údaje poskytnuté některými členskými státy, které jí na rozdíl od jiných oznámily emise vyprodukované v rámci nové činnosti probíhající v zařízeních, která byla zařazena do systému obchodování s povolenkami již před rokem 2013. **Z tohoto pohledu je rozhodnutí Komise neplatné.**

Z toho vyplývá, že maximální roční počet povolenek by mohl být v závislosti na údajích, které poskytnou členské státy na základě kritérií Soudního dvora, vyšší či nižší než číslo stanovené až do tohoto okamžiku Komisí.

Pro období do dnešního dne Soudní dvůr konstatuje, že aby se předešlo závažným dopadům na velký počet právních vztahů založených v dobré víře, nebude mít zrušení opravného koeficientu účinky ve vztahu k povolenkám, které již byly s konečnou platností přiděleny v členských státech na základě právních předpisů považovaných za platné.

Pro období následující po dni vydání rozsudku by dočasné právní vakuum vzniklé v důsledku prohlášení neplatnosti mohlo narušit fungování systému obchodování s povolenkami a tedy i plnění cílů směrnice. Soudní dvůr proto rozhodl, že jeho rozsudek bude mít účinek až po deseti měsících ode dne vyhlášení, aby mohla Evropská komise přijmout nezbytná opatření.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499